

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 583/2011-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. decembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. T. D., správcu konkurznej podstaty úpadcu P., spol. s r. o. v konkurze, P., zastúpeného advokátom JUDr. I. H., T., a sťažnosť Ing. D. M., P., zastúpeného advokátom JUDr. P. J., P., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 26 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 K 262/99 a jeho uznesením zo 16. augusta 2010 a uznesením z 20. septembra 2010 a vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 26 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 a jeho uznesením zo 14. decembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť JUDr. T. D., správcu konkurznej podstaty úpadcu P., spol. s r. o. v konkurze, a Ing. D. M. vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 26 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 38 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 a jeho uznesením zo 14. decembra 2010 **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

2. Sťažnosť JUDr. T. D., správcu konkurznej podstaty úpadcu P., spol. s r. o. v konkurze, a Ing. D. M. vo zvyšnej časti **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci.

3. Návrhu JUDr. T. D., správcu konkurznej podstaty úpadcu P., spol. s r. o. v konkurze, a Ing. D. M. na odloženie vykonateľnosti uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 zo 14. decembra 2010 a uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 K 262/99 z 20. septembra 2010 **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2011 doručená sťažnosť JUDr. T. D., správcu konkurznej podstaty úpadcu P., spol. s r. o. v konkurze (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), ktorou namieta porušenie čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 26 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a č. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „konkurzný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 K 262/99 a jeho uznesením zo 16. augusta 2010 a uznesením z 20. septembra 2010, ako aj porušenie . 46 ods. 1 v spojení s . 1 a č. 35 ods. 1 ústavy, . 48 ods. 1 a 2 ústavy, . 36 ods. 1 v spojení s . 26 ods. 1 listiny, č. 38 ods. 1 a 2 listiny, č. 6 ods. 1 v spojení s . 13 dohovoru a č. 14 ods. 1 paktu postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyši súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 a jeho uznesením zo 14. decembra 2010.

ústavnému súdu bola zároveň 26. apríla 2011 doručená saznosť Ing. D. M. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“, spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namieta porušenie . 46 ods. 1 v spojení s . 1 ústavy, . 48 ods. 2 ústavy, . 36 ods. 1 v spojení s . 2 ods. 1 listiny, č. 38 ods. 2 listiny, č. 6 ods. 1 v spojení s . 13 dohovoru a č. 14 ods. 1 paktu postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 K 262/99 a jeho uznesením zo 16. augusta 2010 a uznesením z 20. septembra 2010, ako aj porušenie . 46 ods. 1 v spojení s . 1 ústavy, . 48 ods. 1 a 2 ústavy, . 36 ods. 1 v spojení s . 2 ods. 1 listiny, č. 38 ods. 1 a 2 listiny, č. 6 ods. 1 v spojení s . 13 dohovoru a č. 14 ods. 1 paktu postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 a jeho uznesením zo 14. decembra 2010.

Keďže obe sťažnosti sa týkajú postupu krajského súdu a najvyššieho súdu v identických konaniach a skutkovo a právne spolu suvia, ústavný súd uznesením č. k. II. S 270/2011-27 z 9. júna 2011 v záujme hospodárnosti konania spojil obe veci sťažovateľov na spoločné konanie.

Z obsahu sťažností a ich príloh vyplynulo, e krajský súd v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu P., spol. s r. o. v konkurze, P. (ďalej len „úpadca“), uznesením sp. zn. 4 K 262/99 zo 16. augusta 2010 zvolal na navrh veriteľa „S., a. s., B. a spol.“, schôdzu konkurzných veriteľov na 20. september 2010 s programom: „1. Správa

o doterajšej činnosti správcu konkurznej podstaty. 2. Ustanovenie nového správcu konkurznej podstaty – hlasovanie. 3. Zmena veriteľského výboru.“

Proti uzneseniu konkurzného súdu o zvolaní schôdze konkurzných veriteľov podal odvolanie sťažovateľ v 2. rade, ktorý má v označenom konkurznom konaní postavenie konkurzného veriteľa so zistenou pohľadávkou. V odvolaní namietal, že konkurzný súd zvolal schôdzu konkurzných veriteľov na základe nekvalifikovaného návrhu skupiny konkurzných veriteľov a údajných konkurzných veriteľov, ktorí „*v súhrne nedosahujú zákonom kogentne predpísaný kvalifikovaný podiel najmenej 30 % zo všetkých konkurzných pohľadávok konkurzných veriteľov s hlasovacím právom*“. Preto navrhol, aby odvolací súd uznesenie konkurzného súdu o zvolaní schôdze konkurzných veriteľov v celom rozsahu zrušil.

Konkurzný súd na pojednávaní 20. septembra 2010 ešte pred samotným otvorením schôdze konkurzných veriteľov na základe odporúčania konkurzných veriteľov, aby sa aj napriek odvolaniu sťažovateľa v 2. rade pokračovalo v konaní zvolanej schôdze konkurzných veriteľov podľa § 209 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), a po zistení, že schôdza veriteľov je uznášaniaschopná, pristúpil k prerokovaniu jednotlivých bodov jej programu. Po hlasovaní schôdze o návrhu na ustanovenie nového správcu konkurznej podstaty konkurzný súd uznesením sp. zn. 4 K 262/99 z 20. septembra 2010 rozhodol tak, že „*Súd zbavuje JUDr. T. D., advokáta, B. funkcie správcu konkurznej podstaty a do funkcie nového správcu konkurznej podstaty ustanovuje JUDr. Ing. M. H., B. tak, ako to schválila schôdza konkurzných veriteľov dňa 20.09.2010.*“.

Proti uzneseniu konkurzného súdu sp. zn. 4 K 262/99 z 20. septembra 2010 podali sťažovatelia odvolanie.

Najvyšší súd o odvolaní sťažovateľa v 2. rade proti uzneseniu konkurzného súdu sp. zn. 4 K 262/99 zo 16. augusta 2010 a odvolaniach sťažovateľov proti uzneseniu konkurzného súdu sp. zn. 4 K 262/99 z 20. septembra 2010 rozhodol uznesením sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 zo 14. decembra 2010 tak, že odvolaniami napadnuté uznesenia konkurzného súdu potvrdil.

Podľa tvrdenia sťažovateľov namietané rozhodnutia krajského súdu sú „nepreskúmateľné, nedostatočne odôvodnené, nezákonné, arbitrárne a neústavné“.

Uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 K 262/99 zo 16. augusta 2010 sťažovatelia vytykajú jeho nepreskúmateľnosť v časti, v ktorej konkurzný súd zvolal schôdzu konkurzných veriteľov na základe návrhu veriteľa „S., a. s... a spol.“, pričom krajský súd túto skupinu veriteľov bližšie nekonkretizoval (označením konkrétnych veriteľov a podielu ich pohľadávok). Podľa sťažovateľov veriteľ S., a. s., má iba nedostatočný 6,048 % podiel pohľadávok, pričom na legitímny a kvalifikovaný návrh na zvolanie schôdze konkurzných veriteľov zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) vyžaduje najmenej 30 % podiel pohľadávok zo súčtu všetkých prihlásených pohľadávok. Sťažovatelia tiež namietajú, že konkurzný súd nezabezpečil doručenie návrhu na zvolanie schôdze veriteľov ostatným konkurzným veriteľom, čím im odňal právo konať pred súdom vrátane práva vyjadriť sa k predloženému návrhu. Sťažovatelia ďalej poukázali na judikatúru najvyššieho súdu (známu aj konkurznému súdu z jeho činnosti), ako aj na relevantné ustanovenia zákona o konkurze a vyrovnaní, v zmysle ktorých uznesenie konkurzného súdu o zvolaní schôdze konkurzných veriteľov nie je uznesením o vedení konania a proti takému uzneseniu je odvolanie prípustné.

Vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 K 262/99 z 20. septembra 2010 sťažovatelia uviedli, že k výmene správcu konkurznej podstaty došlo na základe „zmanipulovaného a nezákonného hlasovania schôdze konkurzných veriteľov... o nezákonnom návrhu na nového správcu predloženého veriteľom s nekvalifikovaným podielom konkurzných pohľadávok“. Konkurzný súd namietaným uznesením zbavil sťažovateľa v I. rade funkcie správcu konkurznej podstaty a do funkcie nového správcu ustanovil JUDr. Ing. M. H. tak, ako to schválila schôdza konkurzných veriteľov na základe návrhu predloženého veriteľom „Fond národného majetku SR“. Tento veriteľ má však podľa konkurzného spisu nedostatočný iba 17,06 % podiel konkurzných pohľadávok, pričom zákon o konkurze a vyrovnaní vyžaduje najmenej 30 % podiel zo súčtu všetkých prihlásených pohľadávok. Konkurzný súd na pojednávaní 20. septembra 2010 pred samotným hlasovaním rozhodol podľa § 10 ods. 3 zákona o konkurze a vyrovnaní tak, že „hlasovať môžu len konkurzní veritelia, ktorých pohľadávka bola zistená a konkurzní veritelia, ktorých pohľadávka bola popretá, len čo sa týka poradia“. V rozpore s rozhodnutím konkurzného súdu o hlasovacom práve sa na hlasovaní o návrhu na

ustanovenie nového správcu „nelegitímne a nezákonne zúčastnili a do celkových výsledkov hlasovania boli manipulatívne... započítané aj subjekty úplne bez hlasovacieho práva“ (napríklad veriteľ „DR – Daňový úrad P.“), dokonca aj konkurzní veritelia, ktorí na tomto hlasovaní neboli prítomní (napríklad veriteľ Š. M., ktorý sa údajne zdržal hlasovania, ale v skutočnosti sa zástupkyňa tohto veriteľa hlasovania nezúčastnila). Z uvedeného sťažovatelia vyvodzujú záver, že hlasovanie schôdze konkurzných veriteľov, ako aj samotné výsledky hlasovania sú „netransparentné, zmanipulované, nelegitímne a nezákonné“.

Sťažovatelia z uvedených dôvodov napadli „hrubo nezákonné a neústavné“ rozhodnutia konkurzného súdu odvolaním, pričom najvyšší súd svojim odvolacím uznesením „neodstránil, ale vedome potvrdil a dokonal závažné bezprávie“ vykonané prvostupňovým konkurzným súdom. Podľa sťažovateľov najvyšší súd vo svojom odvolacom rozhodnutí „nerešpektoval ani len svoju vlastnú judikatúru“, podľa ktorej pri konaní a rozhodovaní o zbavení funkcie pôvodného správcu a ustanovení nového správcu na základe hlasovania schôdze konkurzných veriteľov musí súd skúmať splnenie zákonných podmienok zvolania schôdze veriteľov, resp. prípustnosti zvolania schôdze veriteľov, jej priebeh a hlasovanie. Najvyšší súd zároveň „arbitrárne ignoroval aj svoju povinnosť preskúmať pravdivosť dôvodných, opodstatnených a právne významných odvolacích námietok a argumentov odvolateľov“, keď vo svojom rozhodnutí uviedol: „Ani v jednom prípade odvolanie nie je dôvodné (aj keby ich údaje boli pravdivé).“ Vo vzťahu k odôvodneniu namietaného uznesenia najvyššieho súdu sťažovatelia ďalej uviedli:

«Odvolací Najvyšší súd SR - v hrubom rozpore so skutočným obsahom preskúmaných prvostupňových uznesení - si vo svojom uznesení sp. zn. 1 Obo 149/2010 a 1 Obo 160/2010 zo 14.12.2010 hrubo arbitrárne a nepredvídateľne zmenil a prekrútil skutkové východiská a právne posúdenie skutkových východísk v prvostupňovom uznesení konkurzného súdu, pričom odvolací najvyšší súd si vyfabuloval ničím nepodložené, neopodstatnené a nepravdivé nové dôvody zvolania schôdze konkurzných veriteľov a taktiež ničím nepodložené, neopodstatnené a nepravdivé nové dôvody zbavenia funkcie pôvodného správcu konkurznej podstaty (a následného ustanovenia nového správcu), o ktorých však v skutočnosti nie je žiadna zmienka a ani len žiadny náznak v preskúmaných prvostupňových uzneseniach konkurzného súdu...»

Pritom odvolací Najvyšší súd SR v uznesení zo 14.12.2010 nepodložene, neopodstatnene a v rozpore so skutočnosťou tvrdí (či presadzuje „právny názor“), že prvostupňový konkurzný súd údajne zvolal schôdzu konkurzných veriteľov z vlastného podnetu a iniciatívy konkurzného súdu a že prvostupňový konkurzný súd údajne bol oprávnený zbaviť a zbavil funkcie pôvodného správcu konkurznej podstaty (a následne ustanovil nového správcu) preto, lebo pôvodný správca konkurznej podstaty sa údajne „spreneveril svojmu poslaniu“. Tieto tvrdenia... absolútne nezodpovedajú skutočnosti a priečia sa aj obsahu preskúmaných prvostupňových uznesení... Odvolací Najvyšší súd SR na podporu svojho nepodloženého a nepravdivého tvrdenia... o údajnom spreneverení sa pôvodného správcu konkurznej podstaty svojmu poslaniu vo svojom uznesení... zavádzajúco a nekonkrétne tvrdí... o dôvodoch odvolania pôvodného správcu, že v právomoci konkurzného súdu bolo „odvolať správcu aj bez návrhu konkurzných veriteľov a dôvody jeho odvolania sú uvedené vo vyššie citovaných uzneseniach odvolacieho súdu“... Odvolací Najvyšší súd SR však v odvolacom uznesení... neuviedol (necitoval) žiadne reálne a konkrétne dôvody pre odvolanie správcu, ktoré by mali údajne existovať...»

Sťažovatelia tak v dôsledku postupu najvyššieho súdu v odvolacom konaní nemohli uplatniť svoje práva a argumenty na svoju obranu proti „*nepredvídateľne protichodnému zvratu skutkových a právnych tvrdení pri odvolacom rozhodnutí*“ v porovnaní s prvostupňovými rozhodnutiami konkurzného súdu, čím bolo sťažovateľom ako účastníkom konania odňaté právo konať pred odvolacím súdom.

V súvislosti s námietkou nedostatočného odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sťažovatelia argumentovali tvrdením, že najvyšší súd „*takmer vôbec neposudzoval (povrchne a zhadzovačne priam odignoroval) pravdivosť odvolacích námietok a argumentov oboch odvolateľov*“, pričom odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu „*nedáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania a s uplatnenými odvolacími námietkami a argumentmi odvolateľov*“.

Sťažovatelia namietali tiež postup krajského súdu a najvyššieho súdu v čase medzi podaním odvolaní a vydaním odvolacieho rozhodnutia, ktorým podľa nich došlo k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci v ich prítomnosti a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. V tejto súvislosti uviedli, že, ako to vyplýva z obsahu

odvolacieho uznesenia, najvyšší súd spojil konanie o odvolaní sťažovateľa v 2. rade proti uzneseniu konkurzného súdu zo 16. augusta 2010 a konanie o odvolaniach sťažovateľov proti uzneseniu konkurzného súdu z 20. septembra 2010 do jedného spoločného konania, pričom o spojení prebiehajúcich konaní sťažovateľov neupovedomil pred vydaním odvolacieho rozhodnutia. Žiadny zo zainteresovaných súdov neupovedomili sťažovateľov o tom, že proti uzneseniu konkurzného súdu z 20. septembra 2010 podal odvolanie aj iný účastník konania, pričom konajúce súdy porušili zákonnú povinnosť predložiť odvolanie druhého účastníka sťažovateľom na vyjadrenie. Z obsahu uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že „*Vo veci poslal podanie aj konkurzný veriteľ V., a. s.*“, ktoré odvolací súd využil ako jeden z nových dôkazov, pričom však nenariadil pojednávanie ani neumožnil účastníkom konania vyjadriť sa k nemu. Konajúce súdy pri svojom konaní a rozhodovaní úplne zamlčali a vôbec sa nevyrovnali s podaním konkurzného veriteľa JUDr. T. P., ktoré sa týkalo podvodného postupu pri predkladaní podaní vo veci zvolania schôdze konkurzných veriteľov. Krajský súd tak podľa sťažovateľov postupoval v rozpore s ustanovením § 209a ods. 2 a § 123 OSP a odvolací súd postupoval v rozpore s ustanovením § 211 ods. 1 tretej vety a § 123 OSP. Sťažovateľ v 1. rade tiež namietal, že najvyšší súd mu neumožnil ako účastníkovi odvolacieho konania nahliadnuť do konkurzného spisu, pričom odvolací súd priamo vo svojom uznesení označil túto jeho snahu za „*d'alšie obštrukcie*“. Uvedeným postupom krajský súd a najvyšší súd odňali sťažovateľom ako účastníkom konania možnosť konať pred súdom v rozsahu celého predmetu spojeného spoločného konania vrátane práva vyjadriť sa k podaniam iných účastníkov konania a ku všetkým dôkazom.

Sťažovateľ v 1. rade ďalej uviedol, že krátko pred plánovaným začiatkom schôdze konkurzných veriteľov neformálne osobne informoval konkurznú sudkyňu, že skupina veriteľov, ktorá podala návrh na zvolanie schôdze konkurzných veriteľov, nemá zákonom ustanovený podiel konkurzných pohľadávok. Poukázal na to, že jedným z navrhovateľov je aj veriteľ „Daňový úrad P.“, ktorý nepatrí medzi konkurzných veriteľov, pretože tento veriteľ si uplatnil svoju údajnú pohľadávku ako pohľadávku proti podstate a navyše je celá jeho pohľadávka popretá. Uvedené platí aj o prevažnej časti pohľadávky veriteľa S., a. s., ktorú tento veriteľ nadobudol postúpením práve od „Daňového úradu P.“. Konkurzná sudkyňa ukončila neformálnu konzultáciu so sťažovateľom v 1. rade s tým, že pojednávanie

odročí a zvolaná schôdza konkurzných veriteľov sa neuskutoční z dôvodu podaného odvolania sťažovateľa v 2. rade. Na základe tejto informácie sa sťažovateľ v 1. rade schôdze konkurzných veriteľov nezúčastnil. Až dodatočne sa dozvedel, že schôdza konkurzných veriteľov sa predsa len uskutočnila. Podľa sťažovateľa v 1. rade konkurzná sudkyňa mu svojím „zmätočným postupom“ zabránila zúčastniť sa na schôdzi konkurzných veriteľov, čím porušila jeho právo uskutočňovať (vykonávať) činnosť (funkciu) správcu konkurznej podstaty vrátane práva konať pred konkurzným súdom aj na schôdzi konkurzných veriteľov.

Sťažovatelia tiež namietali, že na postup konkurzného súdu, ktorý pokračoval v konaní zvolanej schôdze aj napriek podanému odvolaniu sťažovateľa v 2. rade proti uzneseniu o zvolaní schôdze konkurzných veriteľov, neboli splnené zákonné predpoklady podľa § 209 ods. 2 OSP. V tejto súvislosti poukázali na diametrálne odlišný postup samotného konkurzného súdu, ktorý v iných skutkovo a právne porovnateľných veciach odstúpil podané odvolania proti jeho uzneseniam o zvolaní schôdze konkurzných veriteľov odvolaciemu súdu bez aplikácie § 209 ods. 2 OSP. Na základe toho konštatujú, že konkurzný súd akceptovaním návrhu konkurzného veriteľa, aby sa pokračovalo v konaní schôdze, diskriminačne porušil princíp predvídateľnosti práva a princíp právnej istoty.

Porušenie základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a práva na nezávislý a nestranný súd postupom najvyššieho súdu v namietanom konaní sťažovatelia odôvodňovali skutočnosťou, že o jednotlivých veciach týkajúcich sa konkurzného konania na majetok úpadcu nekonal a nerozhodoval len terajší odvolací senát 1 Obo (pôvodne očíslovaný senát 2 Obo), ale v týchto veciach rozhodovali viaceré (minimálne štyri) senáty najvyššieho súdu, dôkazom čoho sú viaceré konkrétne rozhodnutia najvyššieho súdu v konkurznej veci úpadcu, ktoré boli zverejnené v obchodnom vestníku a na ktoré sťažovatelia v sťažnostiach poukázali. Uvedenému preto nezodpovedá tvrdenie najvyššieho súdu, ktorý v namietanom uznesení uviedol, že *„Odvolacím senátom, teda zákonnými sudcami v odvolacom konaní, od počiatku bol senát 2 Obo (od roku 2010 prečíslovaný na 1 Obo).“*. Sťažovatelia tiež poukázali na rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci úpadcu sp. zn. 2 Obo 96/2009 z 9. decembra 2009, v ktorom sa uvádza: *„Tak ako uvedený*

incidenčný spor v odvolacom konaní, tak isto aj túto konkurznú vec v odvolacom konaní (4K 262/99) prejednáva senát v rovnakom zložení a veci priamo súvisia, pretože incidenčný spor je vyvolaný konkurzným konaním.“ Uvedené tvrdenie je podľa sťažovateľov v hrubom rozpore s judikatúrou najvyššieho súdu, podľa ktorej konkurzné konania a incidenčné konania vyvolané konkurzom sú navzájom samostatnými súdnymi konaniami, pričom incidenčný spor nie je súčasťou konkurzného konania. V nadväznosti na uvedené sťažovatelia konštatujú:

„... fakty o doterajších rozhodnutiach viacerých senátov Najvyššieho súdu SR vo veciach tykajúcich sa konkurzného konania na majetok úpadcu P. P. spoločne svedčia o skutočnosti, že terajší senát 1 Obo [pôvodne očíslovaný senát 2 Obo] si na základe svojej príslušnosti na incidenčné konanie - ktoré je (napriek jeho vyvolaniu konkurzom) navzájom samostatným súdny konaním odlišným a oddeleným od konkurzného konania - neopodstatnene, hrubo nezákonne, flagrantne arbitrárne a ústavne neakceptovateľne uzurpoval (oktrojoval) právo konať a rozhodovať v konkurznej veci vedenej na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 a ukončenej vydaním uznesenia zo dňa 14.12.2010. Týmto Najvyšší súd SR vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Obo 149/2010 a 1 Obo 160/2010... mimoriadne závažne porušil základné právo sťažovateľa na zákonného sudcu (zákonných sudcov súdneho senátu)... ale zároveň porušil aj základné právo sťažovateľa na nezávislý a nestranný súd...“

V závere sťažnosti sťažovatelia konštatujú, že vydanie napadnutých rozhodnutí bolo odmietnutím spravodlivosti a porušením ich základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ako aj základného práva sťažovateľa v 1. rade „zastávať, vykonávať a uskutočňovať povolanie a zárobkovú hospodársku činnosť (funkciu správcu konkurznej podstaty)“ a práva sťažovateľa v 2. rade „na nerušený zákonný... priebeh... konkurzného konania na majetok úpadcu (vrátane práva na zákonne navrhnutého, odsúhlaseného a ustanoveného správcu konkurznej podstaty) v súlade so zákonom a bez jeho narušovania účinkami a dôsledkami nezákonných zásahov vrátane nezákonných rozhodnutí súdov a iných orgánov verejnej moci“.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ v 1. rade navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie vydal nález, ktorým vysloví porušenie čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 26 ods. 1 listiny, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 dohovoru a čl. 14 ods. 1 paktu postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 K 262/99 a jeho uznesením zo 16. augusta 2010 a uznesením z 20. septembra 2010, ako aj porušenie čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy, čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 26 ods. 1 listiny, čl. 38 ods. 1 a 2 listiny, čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 dohovoru a čl. 14 ods. 1 paktu postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 a jeho uznesením zo 14. decembra 2010.

Sťažovateľ v 2. rade navrhol ústavnému súdu vydať nález, ktorým vysloví porušenie čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 1 listiny, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 dohovoru a čl. 14 ods. 1 paktu postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 K 262/99 a jeho uznesením zo 16. augusta 2010 a uznesením z 20. septembra 2010, ako aj porušenie čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ústavy, čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 1 listiny, čl. 38 ods. 1 a 2 listiny, čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 dohovoru a čl. 14 ods. 1 paktu postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 a jeho uznesením zo 14. decembra 2010.

Sťažovatelia zároveň navrhli, aby ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 zo 14. decembra 2010, ako aj uznesenia krajského súdu sp. zn. 4 K 262/99 zo 16. augusta 2010 a z 20. septembra 2010, vrátil veci krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľom náhradu trov konania.

Sťažovatelia tiež navrhli, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal dočasné opatrenie, ktorým odloží vykonateľnosť uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 zo 14. decembra 2010 a uznesenia krajského súdu sp. zn. 4 K 262/99 z 20. septembra 2010, a to vzhľadom na skutočnosť, že *pôsobenie „celkom zjavne pochybne ustanoveného nového správcu konkurznej podstaty“, ktorý reálne vykonáva mimoriadne závažné úkony v rámci konkurzu*

na majetok úpadcu je jednak „existenčne traumatické“ pre sťažovateľa v 1. rade ako zákonne ustanoveného pôvodného správcu konkurznej podstaty úpadcu a „mimoriadne ťaživé“ pre sťažovateľa v 2. rade ako konkurzného veriteľa so zistenou pohľadávkou, pretože „existujú dôvodné obavy, že konanie pochybne ustanoveného nového správcu konkurznej podstaty... by mohlo byť prioritne prospešné iba pre časť konkurzných veriteľov... a zároveň by mohlo byť na úkor uspokojenia väčšiny konkurzných veriteľov“, vrátane sťažovateľa v 2. rade.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Pri predbežnom prerokovaní sťažností ústavný súd zistil, že tieto v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy, čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 26 ods. 1 listiny, čl. 38 ods. 1 a 2 listiny, čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 dohovoru a čl. 14 ods. 1 paktu postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 a jeho uznesením

zo 14. decembra 2010 spĺňajú náležitosti ustanovené v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, a zároveň nezistil procesné prekážky, ktoré by podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde bránili ich prijatiu v uvedenom rozsahu na ďalšie konanie. Preto sťažnosti v tejto časti prijal na ďalšie konanie (bod 1 výroku uznesenia).

2. Ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 a čl. 35 ods. 1 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 1 a čl. 26 ods. 1 listiny, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 13 dohovoru a čl. 14 ods. 1 paktu postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 K 262/99 a jeho uznesením zo 16. augusta 2010 a uznesením z 20. septembra 2010 nie je daná jeho právomoc na prerokovanie sťažností v tejto časti.

Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby a právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, je založená na princípe subsidiarity („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“).

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

V danom prípade bol o ochrane označených práv sťažovateľov, k porušeniu ktorých malo dôjsť postupom krajského súdu v označenom konaní, ako aj jeho namietanými uzneseniami na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd ako odvolací súd. Právomoc najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu vylučuje právomoc ústavného súdu. Zo sťažností vyplýva, že sťažovatelia odvolanie proti označeným uzneseniam krajského súdu podali, pričom najvyšší súd ako odvolací súd o nich

rozhodol uznesením sp. zn. 1 Obo 149/2010, 1 Obo 160/2010 zo 14. decembra 2010 tak, že odvolaním napadnuté uznesenia krajského súdu potvrdil.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosti v časti, ktorou sťažovatelia namietajú porušenie svojich označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 K 262/99 a jeho uznesením zo 16. augusta 2010 a uznesením z 20. septembra 2010, pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

Pre úplnosť ústavný súd uvádza, že v prípade sťažovateľa v 1. rade prichádzalo do úvahy odmietnutie sťažnosti v časti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 K 262/99 zo 16. augusta 2010 aj ako podanej zjavne neoprávnenou osobou. Správca konkurznej podstaty nie je v konkurznom konaní v pozícii účastníka konania, ale je len osobou na konaní zúčastnenou. V postavení účastníka konania je správca len v prípade, ak ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o zbavení jeho funkcie, pričom mu patrí aj právo opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, ktorým bol zbavený funkcie správcu (pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 7 Obo 109/2001 zo 14. mája 2001). Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľovi v 1. rade z jeho procesného postavenia v rámci konkurzu nevyplýva oprávnenie podať proti uzneseniu o zvolaní schôdze konkurzných veriteľov opravný prostriedok, ktorý sťažovateľ v 1. rade ani nepodal.

3. Podľa ustanovenia § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva alebo slobody, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

Po posúdení návrhu sťažovateľov na rozhodnutie o dočasnom opatrení a jeho dôvodov dospel ústavný súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na odklad vykonateľnosti napadnutých uznesení krajského súdu a najvyššieho súdu. Predovšetkým sťažovatelia nijako nepreukázali tvrdenia o existencii dôvodnej obavy, že *konanie ustanoveného nového správcu konkurznej podstaty by zvýhodňovalo časť konkurzných veriteľov na úkor uspokojenia väčšiny veriteľov. V zmysle zákona o konkurze a vyrovnaní správca konkurznej podstaty je povinný pri výkone svojej funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd. Z tohto aspektu je preto zákonná ochrana veriteľov dostatočná. Ústavný súd v súvislosti s návrhom sťažovateľov akcentuje aj verejný záujem na plynulom priebehu namietaného konkurzného konania.*

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia neosvedčili skutočnosti odôvodňujúce rozhodnutie o dočasnom opatrení, preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2011